

De Natuur In

Verenigingsblad van de ATKV

December 2009

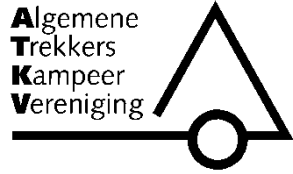

DE NATUUR IN

December 2009

Foto voorpagina: Leo de Vrijer

Algemene
Trekkers
Kampeerv
Vereniging

BESTUURSLEDEN

Jan Keijzer
Lida Rigter
Rick Angevaare
Ruud Hartog
Han Veldkamp
Theo Voskuil
Leo de Vrijer

Voorzitter
Secretaris
Penningmeester
TC

Telefoon ATKV-terrein 035-5771663

LEDENSECRETARIAAT Leo de Vrijer
REDACTIE-ADRES info@atkv.nl

SECRETARIAAT Lida Rigter
info@atkv.nl

BANK Postbank 577556,
t.n.v. ATKV, Anfieldroad 37
1098 VZ Amsterdam

REDACTIE & LAY-OUT Marjo Coenders

Van de voorzitter

De laatste 'Natuur In' van 2009. Het seizoen zit erop. De caravans zijn weer keurig opgeruimd en winterklaar. Ik hoop dat de kampeerders op plek 20 de kritische inspectie van het bestuur dit jaar wel hebben doorstaan.

In de vorige 'Natuur In' troffen jullie een stukje aan onder de kop "Namens de voorzitter". De voorzitter zelf zat in Toscane en was vergeten zijn bijdrage op tijd in te leveren. De grote vraag is natuurlijk, wie heeft dat stukje dan geschreven. Allereerst moet ik zeggen dat ik zelf geen betere bijdrage had kunnen verzinnen. Een pakkende samenvatting van de seizoensopening, die geheel op de traditionele ATKV-wijze verliep. Ook aandacht voor de lezing van Jaap Mekel, de ecologische rondwandeling over het terrein en de discussie na afloop over het beleid van onze vereniging. Ik had het niet beter kunnen verwoorden. Gezien de enthousiaste toon moet deze bijdrage wel geschreven zijn door de godfather van het ecologisch beheer: don Leo himself.

Volgend jaar in maart gaan we in de ALV de discussie ongetwijfeld nog uitgebreid overdoen. Ik verheug me er nu al op om in een heerlijke ATKV-chaos een avondje over ecologisch beleid van gedachten te wisselen.

Iets anders. Ik neem aan dat iedereen al een bezoek heeft gebracht aan onze prachtige website: www.atkv.nl. Marjo Coenders heeft een fraai stukje werk geleverd. Ze heeft er zelfs al een award mee gewonnen. In België nog wel, dus misschien kunnen we binnenkort de eerste Belgen als lid verwelkomen!

De website is handig als communicatiemiddel tussen de leden. Alle Natuur-In's vanaf september 2007 zijn daar te downloaden. Ook de agenda met alle activiteiten van de komende periode is heel handig. En als je vrienden of kennissen eens wilt laten zien hoe het terrein eruit ziet: stuur ze naar www.atkv.nl. Hebben jullie het spinnetje al ontdekt?

Onlangs (zo'n twee maanden geleden) werd het bestuur er door iemand op geattendeerd dat de statuten die de leden krijgen uitgereikt als ze lid worden van de vereniging, niet helemaal correct zijn. Het gaat om typefouten en weggevalen stukken tekst.

Het bestuur zal de juiste tekst van de statuten, die voor het laatst zijn gewijzigd op de ALV van 1996, op de website publiceren, zodat iedereen hiervan kennis kan nemen. Indien gewenst kunnen leden een papieren exemplaar opvragen bij het secretariaat of het ledensecretariaat.

Tenslotte wil ik jullie allemaal alvast uitnodigen voor de Nieuwjaarsreceptie op het ATKV-terrein. Zondag 10 januari 2010 van 13:00 tot 15:00.

Tot dan, Jan Keijzer.

Vrije ruimte voor trekkers

Ieder jaar blijkt dat een aantal plaatsen voor langere tijd vrij is. Tevens zijn er leden die op de wachtlijst staan die graag een periode van ons mooie terrein willen genieten. Naast een optimaler gebruik van ons terrein levert dit ook extra inkomsten op.

Het bestuur verzoekt de leden die langere tijd weg zijn in 2009 dit te melden, zodat de betreffende plaats voor die periode aan anderen kan worden aangeboden. Het bestuur zorgt ervoor dat de meterstanden worden opgenomen, zodat de verbruikskosten tijdens die periode niet ten laste van het welwillende lid komen.

Binnen het bestuur is Han verantwoordelijk voor de verhuur. Graag aan hem doorgeven wanneer de staanplaats beschikbaar is voor verhuur aan belangstellenden.

Gebruik trekkersplaats (plaats 69)

Op het ATKV-terrein beschikken we nog steeds over een trekkersplaats. De afgelopen seizoenen was deze plaats veel bezet. De eerste aanvragen voor het seizoen 2010 zijn al weer binnen. De grote animo heeft ertoe geleid dat het bestuur een aantal regels heeft opgesteld.

- Per seizoen kan een trekker maximaal 4 weken aaneengesloten op de trekkersplaats staan;
- Men kan aangeven langer te willen staan, maar dit is alleen mogelijk als er geen andere gegadigde is;
- Tijdens het pinksterweekend is er geen verhuur mogelijk. De plek wordt dan als extra parkeerplaats gebruikt.

Voor reserveringen in 2010 kunt u vóór 1 maart 2010 een verzoek richten aan Han.

Han zal na 1 maart 2010 een indeling maken. De mensen die het betreft worden geïnformeerd.

Ecologisch beheer

Ecologische werkzaamheden voorjaar 2010

Zoals op de ALV in 2003 is afgesproken in dit decembernummer van 'De Natuur In' een overzicht van de ecologische werkzaamheden die in het voorjaar van 2010 uitgevoerd zullen worden. De werkzaamheden passen binnen het ecologisch beheerplan en zijn in overleg met de 'bewoners' van de betreffende staanplaats of het verantwoordelijke bestuurslid afgesproken.

Plaats 73 : 2x den zagen; douglas zagen richting zandkuil (tentplek vrijhouden)

Plaats 45 bij het pad: de eerder gelipte berken opnieuw lippen

Plaats 75 : dode den op hoogte afzagen

Plaats 79 op afscheiding: 4 dennen lieren

Plaats 82 : bij caravan den links op hoogte zagen; 3 dennen zagen en 1 eik lippen; overkant pad (bij toiletgebouw): 1 den zagen en 2 dennen lieren

Plaats 89 : 4 eiken lieren

Plaats 97 : stam stekels afzagen; 2 stammen afzagen op tafelhoogte; gelipte eik stukje van de stam afzagen

Plaats 99 : vogelkers zagen; vogelkers bij het hek toppen

Plaats 100: vogelkers op afscheiding met plaats 99 op hoogte zagen; vogelkers op 0.80 m afzagen; hulst op 0.80 m afzagen; spar op 2 m hoogte zagen

Plaats 50 : den bij kruising op hoogte (3 à 4 m) zagen

Plaats 57 : beuk op 'oude zaaghoogte' en takken eraf; bosje berken lippen

Plaats 52 : 1 den zagen; 1 eik op 1 m boven tak zagen; 1 eik zagen; larix zagen; 3 dennen op 3 m hoogte zagen; 2 dennen lieren

Plaats 51 : 2 dennen lieren

Plaats 17 : voor de caravan 3 eiken (voorzien van lintje) lieren; achter caravan 2 eiken en 3 dennen lieren

Plaats 27 : berken lippen; 1 den zagen; 1 den lieren; 1 eik (bij dissel) zagen

Plaats 30 : bij plaats 26 2 dennen op 2,5 m zagen; den voor caravan bij de grond afzagen

Plaats 59 : achter caravan 1 den zagen (1.50 m); 1 den lieren

Plaats 5 : berk (scheef) zuiger op 5 m hoogte wegzagen; eik lieren;
tweestammige beuk lieren

Plaats 66 : 2 sparren op hoogte afzagen; 2 berken lieren; 1 den lieren

Plaats 67 : 1 berk zagen

Bij vuurplaats: berken lippen

De werkzaamheden worden waarschijnlijk in februari 2010 uitgevoerd. Mocht u mee willen helpen geef u dan op bij Leo de Vrijer: info@atkv.nl.

Wilt u weten wanneer de werkzaamheden plaats vinden en u heeft geen e-mail, stuur dan een briefje naar Leo de Vrijer: U krijgt de data dan per post toe gestuurd.

De exacte data worden natuurlijk ook op de website, pagina Agenda, gezet!

Ecologisch beheer

Actie Actie Actie

In actie voor meer natuur

In 1990 heeft de overheid besloten dat alle natuurgebieden in ons land met elkaar verbonden moeten worden. Zo ontstaat een netwerk, dat officieel de Ecologische Hoofdstructuur heet. In 2018 moet dat netwerk helemaal af zijn. Een deel van dat netwerk komt tot stand door grond aan te kopen. De overheid koopt de grond en draagt die over aan organisaties als Natuurmonumenten. Die zorgen er dan voor dat planten en dieren er tot in lengte van jaren goed uit de voeten kunnen. Op dit moment heeft de overheid zeventig procent van de gronden voor natuurorganisaties aangekocht. Maar pas dertig procent is al geschikt gemaakt als natuurgebied. In dit tempo zal het natuurwerk pas in 2030 of nog later af zijn. Voor veel planten en dieren is het dan te laat.

Tijd dringt

Twintig jaar geleden heeft de overheid dus besloten om natuurgebieden groter te maken en met elkaar te verbinden. Op die manier moet er een netwerk van natuurgebieden tot stand komen. Dieren en planten kunnen elkaar daardoor weer bereiken. Dat is cruciaal voor hun voortplanting en dus voor hun voortbestaan. Maar nu dreigt de vorming van dat netwerk vast te lopen. Het is steeds moeilijker om grond voor nieuwe natuur aan te kopen. Gevolg: veel planten en dieren zijn nog steeds opgesloten in hun eigen kleine leefgebiedje. De tijd begint voor hen te dringen. Zeker nu door de klimaatverandering de leefgebieden van planten en dieren steeds verder opschuiven. Dat gaat in een enorm tempo: met vier kilometer per jaar. Dat is elf meter per dag!

Om die verschuiving bij te houden heeft de natuur haar eigen snelweg nodig. Meer verbindingen tussen de leefgebieden zijn echt urgent. De overheid moet nu echt in actie komen, maar in plaats daarvan zien we vaak aarzeling en bureaucratie.

Belofte politici

Natuurmonumenten gaat de druk nu opvoeren. We willen politici aan de belofte houden dat in 2018 het netwerk van natuurgebieden klaar moet zijn. Maar zoals het nu gaat, zullen we dat niet halen. Het is tijd om alle zeilen bij te zetten. Daarbij kunnen we alle hulp gebruiken.

Maak de natuur beter Sponsor een vierkante meter

We willen belangstellenden vragen met ons op de banken te gaan voor meer natuur. Als we kunnen laten zien dat veel mensen onze zorgen delen, helpt dat enorm om politici te overtuigen. Doe daarom mee aan onze actie. Maak de natuur beter. Sponsor een vierkante meter! Doet u mee?

Ga dan naar www.natuurmonumenten.nl.

Uit: Natuurbehoud, herfst 2009; uitgave van Natuurmonumenten.

OP DE BANKEN VOOR MEER NATUUR!

Kort bericht

Bedankje

Beste ATKV-ers,

Riet heeft een moeilijke tijd achter de rug. Diverse operaties heeft ze tot nu toe doorstaan. Het heeft veel van haar lichaam geveegd. Het herstel zal nog lange tijd in beslag gaan nemen.

Graag wil ik een ieder die een blijk van medeleven heeft gegeven hartelijk bedanken. Dit medeleven houdt ons op de been!

Met vriendelijke groeten,
Ruud, mede namens Riet.

Kort bericht

Vraag .....

Vraag

From: info@atkv.nl
To: info@vogelbescherming.nl
Subject: zieke koolmezen
Date: Sun, 15 Nov 2009 15:41:49 +0100

Geachte mevrouw/mijnheer,

Op ons kampeerterrein bij Hilversum (www.atkv.nl) waren deze zomer mezen met een soort gewel. Kunt u mij vertellen wat voor ziekte dit is?

Met vriendelijke groet,

Leo de Vrijer
info@atkv.nl

Antwoord

From: vogelinfo@vogelbescherming.nl
To: info@atkv.nl
Date: Mon, 16 Nov 2009 14:04:39 +0100
Subject: RE: zieke koolmezen

Geachte heer De Vrijer,

Hartelijk dank voor uw e-mail. Jaarrond heersen er verschillende ziekten onder vogels. Deze koolmezen lijden waarschijnlijk aan een pokkenvirus. Pokken virussen bij de vogel worden meestal via stekende insecten overgebracht. Door direct contact van bloed uit de abscessen is ook besmetting mogelijk.

Avipoxvirussen zijn meestal soortspecifiek, dus als de koolmezen een pokken virus infectie hebben, is het niet erg waarschijnlijk dat de andere vogelsoorten ook besmet worden. Een grote mate van hygiëne bij het voeren van de vogels is wel belangrijk. Dus regelmatig schoonmaken van de voedertafel en desinfecteren is nuttig en nodig. Het is niet nodig helemaal te stoppen met voeren. Niet voeren van de vogels leidt wel tot verspreiding van de vogels, maar de dieren met afwijkingen kunnen dan mogelijk onvoldoende voedsel vinden. Als het inderdaad een pokkenvirus infectie zou blijken te zijn, kunnen de vogels de ziekte dan juist over een groter gebied gaan verspreiden.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Saskia Cordes

..... en antwoord

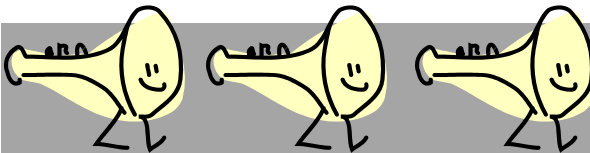
September uilenmaand

Het broedseizoen is alweer lang en breed voorbij. De meeste zomergasten vertrekken zo zoetjesaan naar warmere oorden, en geef ze eens ongelijk. Voor sommige Nederlandse standvogels, zoals de uilen, zijn echter drukke tijden aangebroken.

September is een echte uilenmaand. De jonge vogels van dit jaar proberen een eigen plekje te veroveren. Natuurlijk botst dat met de bewoners (vaak de ouders) die er al heel lang zitten en uiteraard dat jonge gespuis niet langer in hun territorium dulden. Nu een avondje door het bos lopen (zaklamp mee!) levert vrijwel zeker een roepende bosuil op. Ook de steenuilen op het platteland zijn weer actief. Op sommige momenten zijn wel drie of vier steenuilen tegen elkaar in aan het roepen. Meestal lukt het ook de jonge aanwas om ergens een plekje te veroveren. Omdat er jaarlijks veel uilen sneuvelen door het verkeer, vallen er altijd plekjes vrij die weer bezet worden door jonge vogels.

Bericht uitgegeven door SOVON Vogelonderzoek Nederland op zaterdag 19 september 2009

Ooproep

Gezien de lange wachtlijst roept het bestuur die leden op die geen of heel weinig gebruik van de staanplaats maken, deze op te geven.

Het doel van onze vereniging is nog steeds dat staanplaatshouders gebruik maken van hetgeen ons unieke terrein te bieden heeft.

Indien een lid over enige jaren wel veelvuldig wil recreëren op het ATKV-terrein dan komt hij/zij natuurlijk bovenaan op de wachtlijst te staan.

ATKV-website

In oktober is onze website www.atkv.nl de lucht in gegaan!

Alle leden zijn hierover bericht, per e-mail of per post.
We hebben veel positieve reacties ontvangen.

We bedanken Marjo Coenders, tevens verantwoordelijk voor de redactie en lay-out van 'De Natuur In', voor dit geweldige resultaat.

De website wordt regelmatig bijgewerkt en up-to-date gehouden. Ook dit decembern timer staat natuurlijk weer op de website! Als het gaat sneeuwen, kunt u op de website foto's bekijken van het kampeerterrein in wintersfeer. Het is dus zeker de moeite waard regelmatig eens een kijkje te nemen of er bijvoorbeeld nieuwe mededelingen zijn binnengekomen. Of misschien is er door iemand een leuk (kampeer)verhaal in het gastenboek geschreven?

Via de website kunt u zich aanmelden voor verschillende activiteiten, zoals bijvoorbeeld de nieuwjaarsbijeenkomst, pagina Leden/Mededelingen. Ook kunt u hier aangeven wanneer u 'De Natuur In' niet meer via de post wilt ontvangen, omdat u deze zelf uitprint of op de website leest.

In 2010 wordt er mogelijk nog een afgesloten gedeelte, alleen voor leden, aan de website toegevoegd. Hierop kunnen bijvoorbeeld de ALV stukken, mededelingen e.d. alleen voor leden geplaatst worden.

Het is van belang ons e-mailbestand zo volledig mogelijk te krijgen. Dit biedt de mogelijkheid om snel belangrijke informatie bij de leden te krijgen en bespaart veel 'postzegelkosten'.

Dus heeft u uw e-mailadres nog niet doorgegeven?

Stuur een e-mail naar info@atkv.nl of reageer via de website, pagina Informatie.

Wij hopen dat u de website veel gaat gebruiken, veel plezier ermee!
Het bestuur

Kerstgedachte

Morgen komt vanzelf

Tsjikke de kip zat op de grond en keek een beetje loom voor zich uit. Vergenoegd leek ze te kijken naar wat zich voor haar afspeelde. Tsjikke had een filosofische bui. Ze hield ervan om zo te zitten; beetje kijken, beetje dromen, beetje denken, heerlijk vond ze het.

Terwijl ze daar zo zat, voelde ze een vreemd soort trilling door de grond gaan. Een trilling die ze niet kende en die bovendien snel dichterbij leek te komen. Tsjikke was nu op haar hoede, zoals een kip dat kan zijn. Ze wilde zich omdraaien in de richting van de trilling, toen ze achter zich ineens iets zwaar hoorde ademen.

“Hé suffe kip, wat zit je daar nou stom te zitten, je moet me helpen”.

Tsjikke was zich rot geschrokken en trilde over haar hele lijf. Er stond een enorme vogel in haar nek te hijgen.

“W-wie ben *jij* in g-g-godsnaam” stotterde Tsjikke.

“Ik ben Struis” zei de reuzevogel “maar voor prietpraat heb ik nu geen tijd”.

Tsjikke herpakte zich. “Mag het een b-b-beetje minder S-struis. Je hijgt mijn v-veren in de war en b-bovendien s-stink je uit je bek. Vanwaar die haast?”

“Snap je dat dan niet” zei Struis. Hij klonk een beetje paniekerig. “Ik ben op zoek naar morgen. Dat ben ik *altijd*, maar vandaag heb ik onverwacht veel oponthoud gehad. Straks ben ik te laat en dan is het leed niet te overzien”.

Tsjikke voelde zich nu rustig worden.

“Ik weet waar morgen is” zei ze, “maar kom eerst eens rustig naast me zitten”.

Ze streek uitnodigend en heel langzaam met haar vleugel naast zich over het gras.

“Eerst zeggen” zei Struis.

“Nee” zei Tsjikke, “niks eerst zeggen. Eerst zitten. En doe die maffe verrekijker maar af, want die heb je niet nodig. Morgen is dichterbij dan je denkt”.

Die wetenschap trok Struis blijkbaar over de streep. Met een zware dreun plofte hij naast Tsjikke op de grond.

“Morgen” zei Tsjikke, “morgen komt *altijd*. Zelfs als *jij* denkt dat je te laat bent”.

Struis keek ongelovig naar die kleine kip daar naast hem in het gras.

“*Jij* hebt gemakkelijk praten kip. En *ik* maar rennen om alles steeds maar op tijd voor elkaar te krijgen.

Zo gaat dat niet”. “Luister” zei Tsjikke gepikeerd.

“Als jij jezelf zo nodig op wilt fokken, moet je dat vooral blijven doen. Maar val mij er niet mee lastig”. Geërgerd keek ze nu strak voor zich uit. “Ik geniet vandaag, dan komt morgen vanzelf”.

Dat klonk voor Struis bijna te mooi om waar te kunnen zijn. Nog nooit had hij zomaar genoten van het moment. Het draaide immers altijd om morgen. En nu zou dat dan ineens niet meer hoeven? Struis haalde hoorbaar diep adem en zei toen verbeterd: “Oké. Goed. Jij je zin. Maar als het mis gaat is het wel jouw schuld”.

“Het *gaat* niet mis” zei Tsjikke.

“Jij pikt vanavond gewoon bij mij een graantje mee en als je het op kan brengen mag je ook nog blijven slapen. Morgen is er weer een dag”.

Struis voelde de zwoele zomeravondbries langs zijn kale nek strijken en zuchtte diep. Hoog boven hen hing een leeuwerik zingend in de lucht.

“Mooi is het hier hè” zei Tsjikke mijmerend.

“Ja” zei Struis, “ik geloof dat ik het hier *prachtig* vind”.

Door Mark Boiten

Kort bericht

Controle ATKV-terrein

Op zondag 8 november 2009 heeft het bestuur een rondgang over het terrein gemaakt om te bekijken of alle staanplaatsen winterklaar gemaakt waren. Het bestuur heeft geconstateerd dat het dit jaar redelijk opgeruimd was. Op één volle watertank en nog een enorme rotzooi op één plaats na (was wel over gebeld), waren er geen aanmerkingen.

Kort bericht

10 januari 2010

Uitnodiging nieuwjaarsbijeenkomst

Datum: Zondag 10 januari 2010
Plaats: ATKV terrein
 Noodweg 48 A
 Hilversum
Tijd: Van 13.00 tot 15.00 uur

Een gezellig samenzijn rond de vuurkorven en voor belangstellenden een wandeling in het bos of op de hei.

In verband met het verzorgen van een hapje, een drankje en een kop soep vragen wij u om het bijgaande strookje in te vullen en op te sturen **vóór 2 januari 2010** naar:

Lida Rigter
 E-mail: info@atkv.nl

Wie niet in het boekje wil knippen, kan de gevraagde gegevens ook e-mailen of, bijvoorbeeld via een briefkaart opsturen.

U kunt zich ook aanmelden via de website: pagina Leden/Mededelingen!!!!

✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂

Naam: .....

komt met ..... volwassenen en ..... kinderen op **zondag 10 januari 2010** naar de nieuwjaarsbijeenkomst.

✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂ ----- ✂

10 januari 2010

De tijdmachine

Regelmatig stappen wij in de tijdmachine en komen aan in het jaar 1300, in het middeleeuwse plaatsje Gravendam, tegenwoordig in het Archeon museum gelegen, onze thuisbasis. Wij sluiten ons aan bij de middeleeuwse zanggroep “Die Gouwe Gale” (de gouden nachtegalen). Al zingend, begeleidt door blokfluiten, trommels en ander slagwerk, trekken wij door de straatjes van Gravendam en doen wij regelmatig de herberg aan, om ons middeleeuwse zangrepertoire ten gehore te brengen.

De muziek en liederen komen uit lang vervlogen tijden en uit verre landen en gaan over de liefde, seizoenen, geloof en het gewone leven. De teksten worden gezongen in oud Nederlands, Duits, Frans, Engels, Spaans en Latijn. We zijn duidelijk herkenbaar aan onze prachtige middeleeuwse kostuums die op een zo origineel mogelijk wijze worden nagemaakt met uit die tijd bekende stoffen zoals linnen en wol.

Tweemaal in de maand repeteren wij om ons repertoire op peil te houden. We zijn regelmatig te zien op “middeleeuwse” locaties, zoals de oude binnensteden van Dordrecht, Oud-Beyerland (tijdens kerstmarkten), Nijmegen en de ruïne van Brederode. De laatst genoemde locatie, is een prachtige plek om het middeleeuwse gevoel te krijgen. Een keer in de twee jaar is er in november een schitterende jaarmarkt.

Meer weten?

Kijk eens op onze website of aanverwante sites www.diegouegale.com.

Fons Wegman en Ingeborg van Bork, plaats 17

Natuur zorgt voor overvloed aan voedsel in de herfst Aan de slag, tijd om te oogsten

Je wilt er nog even niet aan denken, maar de schrale winter komt er toch echt weer aan. Gelukkig is er in de maanden september, oktober en november een overvloed aan voedsel. Goed voor een voorraadje of goed voor een gezonde laag spek.

Het is feest. Er wordt gedanst, geschanst, gelachen, gedronken en gevreeën. Het is oogstfeest en het dorp staat op zijn kop. De boeren, met bruinverbrande koppen van het zwoegen onder de nazomerzon, laten het even breed hangen.

Ze zijn tevreden en gelukkig. Laat de winter maar komen, want de schuren zitten propvol voorraden. Graan voor brood, bieten en hooi voor de beesten, fruit voor de mensen.

Het zou een schilderij van de oude Pieter Bruegel kunnen zijn. En jawel, er zijn nog dorpen waar de oogst wordt gevierd, waar de kermis draait en waar iedereen het dik naar zijn zin heeft. Maar voor de gemiddelde Nederlander klinkt het woord oogstfeest naar iets gezelligs van vroeger.

In de supermarkten zijn de seizoenen verdwenen. Het aangeboden voedsel is ingeblikt, ingevroren of ingevlogen uit Argentinië, Zuid-Afrika, Kenia of Senegal. In de supermarkt duurt het oogstfeest van 1 januari tot en met 31 december.

Natuur zorgt voor overvloed

De natuur lijkt uitgeschakeld. Maar wie buiten woont of wandelt, weet beter. Weg van de koelvitruines zie je wat de natuur doet met de overvloed van de nazomer en hoe bomen, planten en dieren zich voorbereiden op de winter. Onze hoofden staan er nog niet naar, maar daar draait het allemaal wel om. Het fruit moet geplukt en bewaard worden. Het hooi gaat in balen of in de kuil. Het graan moet gedorst, aardappelen en bieten moeten gerooid. Grote delen van het Groene Buiten –wat we noemen “boerennatuur”- zijn gevormd en gerangschikt naar dit ene grote doel: ons dagelijks eten en het overleven van de kale winter: we waren het bijna vergeten.

Volvreten of hamsteren

Al vieren ze het niet met kermis, ook planten en dieren oogsten volop. Zwijnen, herten, dassen en Schotse Hooglanders vreten zich vol en vet. Die kunnen straks een stootje hebben als het schrapen wordt in de winter. Er zijn erbij, zoals egels en vleermuizen, die het zekere voor het onzekere nemen: zij eten zich een speklaag of kruipen straks weg in een vorstvrij hol en gaan winterslapen.

Ook zijn er dieren die voorraden aanleggen net als de boeren. Eekhoorns, muizen en hamsters hebben daar speciale provisiekasten voor. Vogels kunnen kiezen: of vertrekken naar het zuiden, waar straks nog volop te eten is, of zich nu vol eten en het beste hopen van de komende winter.

De reis naar de warmte is lang en riskant. Blijven is een gok: het kan vriezen, het kan dooien. In beide gevallen moet er stevig geoogst worden. Veel vogels verdubbelen in de nazomer hun gewicht. Boomklevers en gaaien leven van noten en zaden en hebben het voordeel dat ze voorraden kunnen aanleggen. Die blijven in de winter.

Waarom zoveel eikels?

Het is zo geregeld in de natuur dat er juist in de nazomer een overvloed is: zaden, bessen, noten, paddenstoelen, insecten, larven en spinnen. Alles heeft zich een zomer lang vermenigvuldigd en voortgeplant. Het lijkt zo vanzelfsprekend, maar dat is het toch niet.

Waarom zou een eikenboom zoveel eikels maken? De eik wil zich voortplanten en daar heeft hij honderden jaren de tijd voor. Met elk jaar een paar eikels zou dat moeten lukken. Maar in werkelijkheid laat hij elk najaar vrachten eikels vallen. Het ene jaar meer dan het andere. Maar alles bij elkaar zoveel dat die ene eikenboom in een eeuw tijd de hele wereld vol zou kunnen planten met nakomelingen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Eiken, maar ook beuken, hazelaars en alle besdragende struiken en bomen maken er elk najaar een “kermis” van. Het lijkt wel of ze de verspreiders van hun zaden –de vogels, de zwijnen, de eekhoorns en al die anderen- feestelijk willen belonen voor hun inspanningen. Of is het gewoon eigenbelang dat ze die verspreiders in leven willen houden?

We zullen het wel nooit weten, maar het is een mooie gedachte bij het oogsteven van de natuur, dat er in het spel van de seizoenen geen toeval bestaat. Dat er een ingewikkeld, nauwelijks te ontrafelen systeem is, dat het voedselweb wordt genoemd, waar mensen, ondanks de supermarkt, deel van blijven uitmaken. Al was het maar door te genieten van de geuren en kleuren van de herfst.

Uit: Natuurbehoud, herfst 2009. Uitgave van Natuurmonumenten.

'Warm' recept

Thaise kerriesoep met pitabroodjes

Ingrediënten

- 4 kippenpootjes
- Ui
- 2 teentjes knoflook
- 1 prei
- 1 winterpeen
- 2 bladen laurier
- 1 eetlepel peperkorrels
- Snufje (zee)zout, naar smaak
- 1 kruidenbultje van verse kruiden
- 1 liter water
- 2 eetlepels kerriepoeder
- 2 stengels limoengras
- 2 aardappels
- 1 eetlepel olijfolie
- 100 gram taugé
- 4 eetlepels ongezouten pinda's
- 200 gram gerookte kipfilet
- Verse basilicum, naar smaak
- 4 pitabroodjes

Bereidingswijze

Maak eerst een krachtige kippenbouillon: maak de groenten schoon. Verwarm de olijfolie en zweet de grof gesneden ui, knoflook, prei en winterpeen even aan om alle smaakstoffen naar boven te halen. Voeg de vier kippenpootjes toe en laat deze even lekker mee sudderen. Voeg vervolgens een liter water toe. Damp de bouillon snel in, voeg dan een beetje extra water toe. Breng de bouillon langzaam aan de kook. Voeg de gekneusde peperkorrels en de laurierbladen toe. Laat het geheel op een klein pitje een paar uur zachtjes trekken. Als de bouillon bijna klaar is een kruidenbultje toevoegen.

Schil en was de aardappels en snijd ze in grove stukken. Verwarm de rest van de olijfolie en voeg de kerrie, het limoengras en de aardappel toe. Even verwarmen en samen met de gezeefde bouillon langzaam aan de kook brengen. Laat de aardappels garen in de bouillon. Als de aardappels gaar zijn, deze met de staafmixer gladmalen in de bouillon. Er ontstaat een natuurlijke binding.

Snijd de gerookte kip in reepjes, rooster de pinda's en voeg de taugé toe. Vul hiermee de grote, warm gemaakte soepkommen.

Bak de pitabroodjes kort in een oven van 200 graden.

Serveer de hete soep direct over de warme garnituur in de soepkommen.

Een beetje basilicum erover en.....

Smakelijk eten!

Mutaties

Adreswijziging

Nieuwe leden

Opzegging lidmaatschap

Te verloten plaatsen ALV 2010

Wachtlijst staanplaatsen seizoen 2010

Op dit moment staan er 20 personen op de wachtlijst.

Wachtlijst 2010

Ledensecretariaat
L.J. de Vrijer
Windroosplein 70
1018 ZW Amsterdam